

maal, bevirke at det, man kalder Storpolitisk udelukkes. Ja det er rimeligvis meget rigtigt for dette Things Vedkommende. Jeg antager, at for dette Things Vedkommende vil der ikke være nogen Interesse for Storpolitisk, da det ikke vil kunne sætte sin Villie igjennem paa hele denne Række af Bevillinger — det skal jeg nu imidlertid ikke komme ind paa — men for Regjeringen og dens Venner er dette Lovforslag ligesom en Opfordring til at lægge hele Finantsbehandlingen storpolitisk an, thi de kunne jo kun vinde derved. Del, der ønske Bevillinger indsatte, de der ønske at staae saa mange Penge ud at rulle som muligt, kunne i dette Forslag kun se en Opfordring, en Fristelse, til at lægge selve Finantslovsforslaget saaledes an, at der bliver saa Meget som muligt at spille om, til at sørge for, at det til Slutning er holdt saa mange Poster som mulig aabne til Lodtrækning for at faae saa Meget ud af det som muligt. Og at det er en Tante, der ikke er saa fuldstændig ukjendt for de ærede Modstandere, tror jeg, man vil indrømme mig; Enhver, der kjender tidligere Budgetter, navnlig § 26 for Krigs- og Marineministeriets Vedkommende, vil vistnok indrømme, at der hos de daværende Krigs- og Marineministre var Begreb om, hvorledes man spiller om saadanne Budgetter; der var ret god Forstand paa at lægge Budgettet an paa, hvad der kunde komme ud af et Lotteri. Naar, der hører heller ikke mere end almindelig menneskelig Forstand til at finde ud af noget Saadant, og det vil utvivlsomt blive Tilfældet, at det sker hver Gang. Det er der ikke Tvivl om, at der vil blive enorm store Budgetter forelagte her, beregnet paa, at Folkethinget kan stryge en hel Del. Vi ville i Reglen komme i disse Lotteriudvalg, og Resultatet vilde da efter al mulig Sandsynlighed blive det, at Regjeringen fik Noget af det, den vilde, maatte det hele, det kom da kun an paa, at den i Forveien tog Munden fuld, saa vilde den vel endog kunne være sikker paa at faae det Altsammen. Var den mere besteden det første Aar, fik den vel Mindre, men det næste Aar vilde den efter den samme Sandsynlighed — det er jo en ren mathematisk Beregning — faae Resten med. Hvad den ikke fik det ene Aar, vilde den faae det næste. Det var saa heller ikke noget Nederlag, naar det var gaaet den galt; den risikerede jo blot, at Bevillingerne bleve udsatte et Aar, og deraf kunde da hele Landets Eksistens ikke afhænge. Med andre Ord: ikke blot vilde den Hensigt, som Forslaget udtaler at have, nemlig at hindre Storpolitisk, slet ikke naaes, und-

tagen for dette Things Vedkommende, der ganske simpelt hen vilde være affaaaret fra Bevillingsretten; for Regjeringen og dens Venner vilde Forslaget ligesom indeholde en Opfordring, en Fristelse til at lægge fremtidige Finantslovsbehandlinger saa storpolitisk an som muligt. Jeg tror at kunne sige uden derigjennem at træde Noget for nær, at den menneskelige Natur er ikke saa stærk, saa spartansk, at den vil kunne modstaa en saadan Fristelse, og jeg tror, at Enhver vil indrømme mig, at en saadan Fristelse sat ind i Forhandlingen vil blive Begyndelsen til en fortsat Tilstand af Syndighed, der vil have meget beklagelige Følger. Det vil i hvert Fald have den meget uheldige Følge for Folkethingets Bevillingsret, at den er saa godt som affastet.

At derfor Folkethinget nogen Sinde skulde kunne gaa ind paa et saadant Forslag, anser jeg for at være umuligt. Sagen er jo nemlig den, at det er i Virkeligheden ikke noget Tillæg til den bestaaende Grundlov, der foreslaas, men det er en radikal Forandring af dens Principer. Det er en radikal Forandring af Grundlovens § 2. Der staar nemlig, og det er Principet, der for Tiden skal bære hele den nuværende forfatningsmæssige Tilstand herhjemme: Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Dersom dette Forslag her bliver vedtaget, vil Grundlovens § 2 ikke gjælde mere. Den kom da til at lyde saaledes: Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen og Lotteriet (Munterhed). Ja det lyder komisk, men det vil virkelig blive Meningen med § 2, thi den lovgivende Magt udøves da dels af Kongen og Rigsdagen gennem indbyrdes Forhandling, dels af den rene Tilfældighed, den rene Hasard. Det vil være et væsentligt Brud paa det Princip, der hidtil har baaret denne Forfatning. Det er utvivlsomt en meget væsentlig Indstrænkning om ikke en fuldstændig Ophævelse af Folkethingets Bevillingsret. Det er ogsaa utvivlsomt, at det er en fuldstændig Forrykkelse af den nu bestaaende Rigevægt i Forfatningen af 1866. Det er saa langt fra, at Regjeringen ved dette Forslag vil naae, hvad den siger at have tilsigtet, nemlig at tilvejebringe Rigevægt mellem Statsfaktorerne, at den tværtimod har, samtidig med at lade Hasard træde ind i den rolige Forhandling og Overveielse, forrykket Rigevægten mellem disse Lovgivningsfaktorer til fuldstændig ensidig Fordel for Regjeringen og dens Venner.

Men det duer overhovedet ikke at gaa den Vej, som den ærede Regjering i dette Tilfælde er gaaet, nemlig hver Gang, der